הגדה של פסח

קיבוץ געש

הַלַּיְלָה הַזֶּה כָּל הָעוֹלָם כּוּלוֹ אוֹמְרִים בּוֹ הַלֵּל
וְאוֹצְרוֹת טְלָלִים נִפְתָּחִים בְּזֶה הַלַּיְלָה.

הערב, נשוב ונקרא בהגדה את ספור הפסח,
כמסורת ישראל: חג אביב, חג יציאה משעבוד
לחירות - ספור יציאת מצרים.
"הלילה כל העולם כולו אומרים בו הלל ואוצרות
טללים נפתחים בו. העליונים אומרים שירה.
הלילה הזה עתידים להגאל מיד שעבוד, הלילה
הזה עתידים לומר שירה."

הַחוֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חוֹדָשִׁים, רִאשׁוֹן הוּא
לָכֶם לְכֹל חוֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה, חוֹדֶשׁ הָאָבִיב.
וּבְחוֹדֶשׁ הָאָבִיב, בְּאַרְבָּעָה־עָשָׂר בּוֹ זְמַן
חֵרוּתֵנוּ. וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לָכֶם לְזִכָּרוֹן וְחַגּוֹתֶם אוֹתוֹ
לְדוֹרוֹתֵיכֶם חוּקַּת עוֹלָם תְּחָגוּהוּ, כִּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה
יָצְאוּ צִבְאוֹתֵיכֶם מִמִּצְרָיִם. **הַיּוֹם הֱיִיתֶם לְעָם.**

ניצנים נראו נראו בארץ
עת זמיר הגיע עת זמיר
כי הנה סתיו עבר
סתיו חלף הלך לו
הגפנים סמדר נתנו ריחם.

האביב זה הצחוק,
הענן זה הבכי,
עת הלב יענן,
דמעתנו תיזל,
אז יבוא האביב
לנגב את הלחי
או פשוט יחיך
ויאמר: זהו טל!

נתן יונתן

בְּנִיסָן נִבְרָא הָעוֹלָם, בְּנִיסָן נוֹלְדוּ אָבוֹת, בְּנִיסָן נִגְאֲלוּ, בְּנִיסָן עֲתִידִים לְהִגָּאֵל. מִנַּיִן שֶׁבְּנִיסָן נִבְרָא הָעוֹלָם? שנאמר: וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עוֹשֶׂה פְּרִי. אֵיזֶהוּ חוֹדֶשׁ שֶׁהָאָרֶץ מְלֵאָה דְּשָׁאִים וְאִילָן מוֹצִיא פֵּירוֹת? הֱוֵה אוֹמֵר - **זֶה נִיסָן.**

היתה רוח אחרת, גבהו שמי השמים, ויגלו מרחקים בהירים, רחבי ידים - על ההר עומדות רגלי האביב!
על המגרש עם שמש אדים חמים משתטחים, מן העצים הרטובים פטורי ציצים מתפתחים היתה רוח אחרת מסביב.
עוד לא פרצו הנגוהות, אין עוד צלצלי תרועה מאליה תתפשט שירה זכה וצנועה, אורות רכים כמו בוקעים ועולים-
חכו כמעט! והתפרץ עוז החיים החתומים, יציף פתאום ויתגל כל עזוז העלומים, כל הכוחות הפוריים הגדולים!
ביאליק

נצא הַשָּׂדֶה נַלִינָה בַּכְּפָרִים נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים,
נִרְאֶה אִם פָּרְחָה הַגֶּפֶן, פִּתַּח הַסְּמָדַר, הֵנֵצוּ הָרִימוֹנִים.
הַדּוּדָאִים נָתְנוּ רֵיחַ וְעַל פְּתָחֵינוּ כָּל מְגָדִים.

הדודאים נתנו ריחם
ועל פתחינו כל מגדים.
מה יפה, יפה ואף נעים
יפה דודי דומה לצבי
לעופר האיילים.

כי - הנה הסתיו עבר,
הגשם חלף הלך לו.
הניצנים נראו בארץ,
עת הזמיר הגיע
וקול התור נשמע בארצנו.
התאנה חנטה פגיה,
והגפנים סמדר נתנו ריח.

גשם חלף וסתיו עבר
והכל בעתו נוצר.
לך לשלום גשם.
דודאים נתנו ריח בגינת דודים
בא בשלום טל.
רוח ברקים וצינורי שחק
עשו שליחותם
לך לשלום גשם.
לאוגר בקציר
גידולי חציר
בא בשלום טל.
מריח מימיך
נשאת שפלים
ומלאו אסמיך
לך לשלום גשם.
נעים זמירות
ופרי עץ־הדר
עת יעודדר
בא בשלום טל.

כתונת פסים לבש הגן
וכסות רקמה מדי דשאו
ומעיל תשבץ עטה כל עץ
ולכל עין הראה פלאו

כל ציץ חודש לזמן חדש
יצא שוחק לקראת בואו
אך לפניהם שושן עבר
מלך כי על הורם כסאו

צא מבין משמר עליו
וישנה בגדי כלאו
מי לא ישתה יינו עליו
האיש ההוא ישא חטאו.

פנה הגשם, הלך הלך לו
ענן רקיע, חלף הלך לו
פני אדמה באור חמה
שבלים זקפו ראשיהם בקמה
בני הרים זה אל זה
ברמה ישוררו
שלום שלום,
הידד הידד,
אביב היום!

הָא לַחְמָא עַנְיָא דִּי אֲכַלוּ אַבְהָתַנָא בְּאַרְעָא דְמִצְרָיִם. כָּל דִכְפִין יֵיתֵי וְיֵיכוּל כָּל דִצְרִיךְ יֵיתֵי וְיִפְסַח. הָשַׁתָּא אֲנַחְנוּ גְּאוּלֵי יִשְׂרָאֵל, לַשָּׁנָה הַבָּאָה כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל. הָשַׁתָּא - עַבְדֵי, לַשָּׁנָה הַבָּאָה בְּנֵי חוֹרִין.

מה נשתנה

הלילה הזה מכל הלילות?
שבכל הלילות
אנו אוכלים חמץ ומצה
הלילה הזה כולו מצה
שבכל הלילות
אנו יושבים משפחות משפחות לחוד
הלילה הזה כולנו מסובים
שבכל הלילות
מקצרים בסעודה
הלילה הזה מאריכים בה
וכולו ליל שימורים
שבכל הלילות
שיחתנו חולין
הלילה הזה מרבים לספר בו
ביציאת מצרים

כוס ראשון

כוס ישועות נישא
ליציאת ישראל
משעבוד לחירות
מגולה לגאולה
לחיים ולישועה

לחיים ולברכה!

וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ:

כְּנֶגֶד אַרְבָּעָה בָנִים דִּבְּרָה תוֹרָה: אֶחָד חָכָם וְאֶחָד רָשָׁע וְאֶחָד תָּם וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִשְׁאוֹל.

חָכָם מָה הוּא אוֹמֵר: מָה הָעֵדוֹת וְהַחוּקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה ה׳ אֱלוֹהֵינוּ אוֹתָנוּ? אַף אַתָּה אֱמוֹר לוֹ: בְּחוֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה׳ אֱלוֹהֵינוּ מִמִּצְרַיִם מִבֵּית־עֲבָדִים.

רָשָׁע מָה הוּא אוֹמֵר: מָה הָעֲבוֹדָה הַזֹּאת לָכֶם? לָכֶם וְלֹא לוֹ, וּלְפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת עַצְמוֹ מִן הַכְּלָל - כָּפַר בָּעִיקָּר. אַף אַתָּה אֱמוֹר לוֹ: בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה ה׳ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם. לִי וְלֹא לוֹ. אִילוּ הָיָה שָׁם לֹא הָיָה נִגְאָל.

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר: מָה זֹּאת? וְאָמַרְתָּ אֵלָיו: בְּחוֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ ה׳ מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים.

וְשֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִשְׁאוֹל אַתְּ פְּתַח לוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמוֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה ה׳ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם.

רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: כָּל שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלוֹשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח, לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ. וְאֵלּוּ הֵן:

פֶּסַח מַצָּה וּמָרוֹר.

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּים עַל שׁוּם מָה? עַל שׁוּם שֶׁפָּסַח הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עַל בָּתֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם.

מַצָּה זוֹ שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה?
עַל שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצֵקָם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיֹּאפוּ אֶת הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עוּגוֹת מַצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ, כִּי גוֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם, וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ וְגַם צֵידָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם".

מָרוֹר זֶה שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה?
עַל שׁוּם שֶׁמֵּרְרוּ הַמִּצְרִים אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם שֶׁנֶּאֱמַר: וַיְמָרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבוֹדָה קָשָׁה, בְּחוֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל עֲבוֹדָה בַּשָּׂדֶה.

הִנְנוּ מוּכָנִים לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם מֵעַבְדוּת לְחֵרוּת, מִשִּׁעְבּוּד לִגְאוּלָה. כִּי גַם אָנוּ יָצָאנוּ מִבֵּית־עֲבָדִים וּמְגֵיא־הֲרֵיגָה וּבָנִינוּ בַּיִת בַּל־יִמּוֹט לְנִדְחֵי־יִשְׂרָאֵל עַל אַדְמָתָם. וְאֶת מוֹעֵד הַחֵרוּת נוֹסִיף לְקַדֵּשׁ בְּבַיִת זֶה, אָנוּ וּבָנֵינוּ וּבְנֵי־בָנֵינוּ עַד עוֹלָם. עַל כֵּן נְיַיחֵד לַיְלָה זֶה מִכָּל הַלֵּילוֹת וְנַרְבֶּה לְסַפֵּר בּוֹ בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, בִּגְאוּלַת יִשְׂרָאֵל בַּיָּמִים הָהֵם וּבְיָמֵינוּ אָנוּ, בַּזְּמַנִּים הָהֵם וּבַזְּמַן הַזֶּה.

עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרַיִם וַיַּעֲבִידֻנוּ בְּפָרֶךְ וַנִּבֶן לוֹ עָרֵי מִסְכְּנוֹת, אֶת פִּיתוֹם וְאֶת רַעַמְסֵס. וַנִּגָּאֵל מִשָּׁם וַנַּעֲבוֹר יָם בֶּחָרָבָה וְאַרְבָּעִים שָׁנָה נָדַדְנוּ בַּמִּדְבָּר וַנָּבוֹא אֶל אַרְצֵנוּ.

וְאִילּוּ לֹא יָצְאוּ אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם הֲרֵי אָנוּ וּבָנֵינוּ וּבְנֵי־בָנֵינוּ מְשׁוּעְבָּדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרַיִם. וַאֲפִילּוּ כּוּלָּנוּ חֲכָמִים כּוּלָּנוּ נְבוֹנִים, כּוּלָּנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה - מִצְוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם.

וְכָל הַמַּרְבֶּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הֲרֵי זֶה מְשׁוּבָּח.

עבדים היינו, היינו
עתה בני חורין ,
בני חורין.

במתי מעט ירדו אבותינו מצרימה ויהיו שם לגוי
גדול ועצום. ובני־ישראל פרו וירבו וישרצו ויעצמו
במאד מאד ותמלא הארץ אותם.
ויקם מלך חדש על מצרים, אשר לא ידע את יוסף ויאמר
אל עמו: הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו. הבה
נתחכמה לו פן ירבה. וימררו את חייהם בעבודה קשה.
ויצו פרעה: "כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו".
ויאנחו בני־ישראל ותעל שועתם מן העבודה וכאשר יענו
אותו - כן ירבה וכן יפרוץ.

ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא
בסבלותם.
ומשה היה רועה את צאן יתרו חותנו כהן מדין וינהג
את הצאן אחר המדבר. וירא מלאך־אדוני אליו
בלבת־אש מתוך הסנה ויאמר: ראה ראיתי את עני עמי
אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נוגשיו, כי
ידעתי את מכאוביו.

מהר משה צוה פרעה
שלח נא את עמי
מצוות האל אמור נא לו
שלח נא את עמי
קומה לך נא
אל כבד הלב הרע
צו לו בשמי
שלח נא את עמי

וַיָּבוֹאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה - אִם בַּיָּם - לָמָּה בַּיַּבָּשָׁה? וְאִם בַּיַּבָּשָׁה - לָמָּה בְּתוֹךְ הַיָּם? אֶלָּא מִכַּאן אַתָּה לָמֵד שֶׁלֹּא נִקְרַע לָהֶם הַיָּם שֶׁבָּאוּ לְתוֹכוֹ עַד חֹטְמָם, וְאַחַר כָּךְ נַעֲשָׂה לָהֶם יַבָּשָׁה.

לֵךְ בֹּא מִצְרַיְמָה אֶל הַנֶּעֱנִים וְאֶל הַנִּדְכָּאִים וְאָמַרְתָּ לָהֶם כִּי עֲבָדִים הֵם וְהֵם לֹא יָבִינוּ. כִּי אוּמְלָלִים הֵם וְהֵם לֹא יֵדְעוּ וְכִי גָּדוֹל עָנְיָם וּגְדוֹלִים מַכְאוֹבֵיהֶם וְנוֹרָא לַחֲצָם וְהֵם לֹא יַאֲמִינוּ. וּפָקַחְתָּ עֵינֵיהֶם בְּחוֹזֶק יָד עַל כָּל לַחֲצָם וְעַל כָּל עָנְיָם וְגָאַלְתָּ אוֹתָם.

בצאת ישראל ממצרים

בית יעקב מעם לועז
היתה יהודה לקדשו
ישראל ממשלותיו
הים ראה וינוס
הירדן יסוב לאחור

ואלו עשר מכות שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים.

דָּם	שְׁחִין
צְפַרְדֵּעַ	בָּרָד
כִּנִּים	אַרְבֶּה
עָרוֹב	חוֹשֶׁךְ
דֶּבֶר	מַכַּת בְּכוֹרוֹת

"ויקם פרעה לילה הוא וכל עבדיו וכל מצרים ותהי צעקה גדולה במצרים.

ויקרא למשה ולאהרון לילה ויאמר: קומו צאו מתוך עמי, גם אתם גם בני ישראל.

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלוֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה, וַיְהִי בְּעֶצֶם
הַיּוֹם הַזֶּה יָצְאוּ כֹּל צִבְאוֹתָם מִמִּצְרַיִם, הוּא הַלַּיְלָה הַזֶּה -
לֵיל שִׁימּוּרִים לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹתָם.

"ויט משה את ידו על הים - ויבקעו המים.
ויבואו בני ישראל בתוך הים, ביבשה, והמים להם חומה
מימינם ומשמאלם. ובני ישראל יוצאים ביד רמה."

וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אַהֲרוֹן אֶת הַתּוֹף בְּיָדָהּ,
וַתֵּצֶאנָה כֹּל הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתוּפִּים וּבִמְחוֹלוֹת.

בתופים ובמחולות
סוס ורוכבו רמה בים
אמר אויב: ארדוף, אשיג
אחלק שלל
צללו כעופרת במים אדירים

אשירה לאדוני
כי גאה גאה
סוס ורוכבו
רמה בים

כוס שני

נישא לשלום מדינת ישראל
לבטחונה
לשלום בנינו ובנותינו
העומדים על משמר גבולותיה
לחיים ולשלום

לחיים ולברכה!

זכור את היום הזה אשר יצאתם בו ממצרים מבית עבדים. מאבות אל בנים, דרך כל הדורות נמסר דבר יציאת מצרים. זכרון אישי אשר איננו מחויר ואיננו דוהה. "בכל דור ודור חיב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים."

אין לך שיא של הכרה הסטורית מרומם מזה ואין בעולם ובעמקי הדורות התמזגות של יחיד וכלל גדולה מזו מאשר בצו פדגוגי עתיק זה.

איזה יצר חרות עמוק טבוע בלב עם שיכול היה באביב ימיו ליצור יצירה גאונית כזאת ולמסור אותה מדור לדור.

לחיים ולברכה!

(ברל כצנלסון)

והיא שעמדה

והיא שעמדה
לאבותינו ולנו
שלא אחד בלבד
עמד עלינו לכלותינו
אלא שבכל דור ודור
עומדים עלינו לכלותינו
והקדוש ברוך הוא
מצילנו מידם.

ציון הלא תשאלי לשלום אסיריך דורשי שלומך והם יתר עדריך, מים ומזרח ומצפון ותימן, שלום רחוק וקרוב שאי מכל עבריך. איך יערב לי אכול ושתות בעת אחזה כי יסחבו הכלבים את כפיריך או איך מאור יום יהי מתוק לעיני בעוד אראה בפי עורבים פגרי נשריך הם השמחים לשלותך והכואבים על שוממותך ובוכים על שבריך אשרי מחכה ויגיע ויראה עלות אורך ויבקעו עליו שחריך.

והיה באחרית הימים

וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות. לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה! ושפט בצדק דלים והוכיח במישור לענוי־ארץ. וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבץ ועגל וכפיר ומריא יחדיו ונער קטון נוהג בם. לא ירעו ולא ישחיתו כי מלאה הארץ דעה.

שים שלום

ופרוש סוכת שלום
על ישראל ועל העולם כולו.
כי זרע השלום,
הגפן תתן פריה
והארץ תתן את יבולה
והשמים יתנו טלם,
והנחלתי את שארית העם הזה
את כל אלה.

כוס שלישי

כוס נחמה נישא
לשלום ישראל
ולשלום העולם
יהי שלום בחילנו
שלוה באהלינו
לחיים ולשלום
לחיים ולברכה!

הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְקִיבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ, בָּם עִוֵּור וּפִסֵּחַ, הָרָה וְיוֹלֶדֶת יַחְדָּיו. קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה. בִּבְכִי יָבוֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילֵם.אוֹלִיכֵם אֶל נַחֲלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יָשָׁר לֹא יִכָּשְׁלוּ בָּהּ. אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחוּרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּיו. וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם.

שיר המעלות

בשוב אדוני את שיבת ציון
היינו כחולמים
אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רינה.
אז יאמרו בגויים:
הגדיל אדוני לעשות עם אלה
הגדיל אדוני לעשות עמנו
היינו שמחים.
שובה אדוני את שבותנו
כאפיקים בנגב
הזורעים בדמעה ברינה יקצורו.
הלוך ילך ובכה נושא משך הזרע
בא יבוא ברינה נושא אלומותיו.

שְׂאִי סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי: כּוּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ לָךְ: בָּנַיִךְ מֵרָחוֹק יָבוֹאוּ וּבְנוֹתַיִךְ עַל צַד תֵּאָמַנָה. אָז תִּרְאִי וְנָהַרְתְּ וּפָחַד וְרָחַב לְבָבֵךְ: מִי אֵלֶּה כָּעָב תְּעוּפֶינָה, וְכַיּוֹנִים אֶל אֲרוּבּוֹתֵיהֶן? כִּי לִי אִיִּים יְקַוּוּ וְאֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ לְהָבִיא בָנַיִךְ מֵרָחוֹק. וּפִתְּחוּ שְׁעָרַיִךְ תָּמִיד יוֹמָם וָלַיְלָה לֹא יִסָּגֵרוּ.

הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ בַּקּוֹצֵר וְדוֹרֵךְ עֲנָבִים בְּמוֹשֵׁךְ הַזָּרַע. וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְכָל הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה.
וְשַׁבְתִּי אֶת שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ: וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת יֵינָם וְעָשׂוּ גַנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת פְּרִיהֶם. וּנְטַעְתִּים עַל אַדְמָתָם וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל אַדְמָתָם.

נְבָרֵךְ עַל הַגֶּפֶן
וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן

וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה, טוֹבָה וּרְחָבָה. לֶאֱכוֹל מִפִּרְיָהּ וְלִשְׂבּוֹעַ מִטּוּבָהּ. נְבָרֵךְ עַל אֲשֶׁר גְּאַלְנוּ וְהִגַּעְנוּ לַלַּיְלָה הַזֶּה לִשְׂמוֹחַ וְלָגִיל וּלְהָסֵב בּוֹ יַחַד. כֵּן נַגִּיעַ לְמוֹעֲדִים וְלִרְגָלִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ בְּשָׁלוֹם, שְׂמֵחִים בְּבִנְיָן וְשָׂשִׂים בַּעֲבוֹדָה וְנָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ עַל גְּאוּלָּתֵנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ.

והטיפו והטיפו
ההרים עסיס
וכל הגבעות
תתמוגגנה

כוס רביעי

כוס ברכה נישא
לנו ולבנינו
ולכל מעשה ידינו
לפרי האדמה
ולתנובת האדם
ליום העמל
ולחיי השיתוף
לחיים ולברכה!
לחיים ולברכה!

הסעודה

אחד מי יודע?
אחד אני יודע
אחד אלוהינו שבשמים ובארץ

שניים מי יודע?
שניים אני יודע.
שני לוחות הברית...

שלושה מי יודע?
שלושה אני יודע.
שלושה אבות...

ארבעה מי יודע?
ארבעה אני יודע.
ארבע אמהות...

חמישה מי יודע?
חמישה אני יודע.
חמישה חומשי תורה...

ששה מי יודע?
ששה אני יודע.
ששה סדרי משנה

שבעה מי יודע?
שבעה אני יודע.
שבעה ימי שבתא...

שמונה מי יודע?
שמונה אני יודע.
שמונה ימי מילה...

תשעה מי יודע?
תשעה אני יודע.
תשעה ירחי לידה...

עשרה מי יודע?
עשרה אני יודע.
עשרה דבריא...

אחד עשר מי יודע?
אחד עשר אני יודע.
אחד עשר כוכביא...

שנים עשר מי יודע?
שנים עשר אני יודע.
שנים עשר שבטיא...

שלושה עשר מי יודע?
שלושה עשר אני יודע. שלושה עשר מדיא, שנים עשר שבטיא, אחד עשר כוכביא, עשרה דבריא, תשעה ירחי לידה, שמונה ימי מילה, שבעה ימי שבתא, ששה סדרי משנה, חמישה חומשי תורה, ארבע אמהות, שלושה אבות, שני לוחות הברית, אחד אלוהינו שבשמים ובארץ.

מעשה בחד גדיא

האזינו חבריא מעשה בחד גדיא.
הספור איש לא בדה כך כתוב באגדה
חד גדיא...

אבא אל השוק הלך וקנה גדי צח ורך
זה הגדי גדי עיזים הוא קנה בשני זוזים
חד גדיא...

החתול ארוך שפם מחשבה רעה זמם
את הגדי תפס בכף ואחר אותו טרף...
חד גדיא...

זאת ראה והתמרמר הכלבלב שבחצר
לזולל הוא לא סלח ונשוך אותו נשך
חד גדיא...

מן החוץ זנק מקל על הכלב התנפל
ובקצב רב חבט והרביץ לו מכל צד
חד גדיא...

השתולל אז שביב האש במקל לנקום בקש
התלקח פיף ופף המקל כַּליל נשרף
חד גדיא...

שטף מים־מים גל על האש קפץ חיש קל
הוא שטף אז מכל צד והאש כבתה מיד
חד גדיא...

בא השור אל האגם את המים הוא לגם
כל המים אשר בו הוא הריק אל תוך קרבו
חד גדיא...

הטבח בחר קרבן את השור הגרגרן
והשחיז את הסכין ארוחת בשר הכין
חד גדיא...

משמים בא מלאך והפיל את הטבח
שמאן רוחו עצור והכריע את השור
חד גדיא...

ברקיע קול יקרא קץ לרשע, קץ לרע
מן הארץ שוד יתם ושלום על העולם.

חסל סדר פסח כהלכתו
ככל משפטו וחוקתו
כאשר זכינו לסדר אותו
כן נזכה לעשותו.

